

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ НАУКИ**

освітня (освітньо-наукова) програма спеціальність

073 Менеджмент

галузь знань 07 управління та адміністрування

освітній ступінь доктор філософії

Розробник:

Шейко Сергій Володимирович,

кандидат філософських наук,
доцент, професор кафедри
гуманітарних і соціальних
дисциплін

Гарант ОПІ:

Гарант: **Маркіна Ірина,**
доктор економічних наук,
професор, завідувач кафедри
менеджменту

Полтава, 2020 р.

Назва навчальної дисципліни	Філософія науки обов'язковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Шейко Сергій, к.філос. н. , професор кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 457, навчальний корпус № 4 e-mail: sergej.sheiko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/sheyko-sergiy-volodymyrovych
Рівень вищої освіти	Третій (доктор філософії) рівень
Спеціальність, спеціалізація	073 Менеджмент
Попередні умови для вивчення дисципліни	Відсутні

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти доктора філософії з основами філософії наукового пізнання, формування знань у галузі філософії і методології науки, знайомство з практичним застосуванням науково-методологічних знань у майбутній професійній діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: поглиблення, розширення, інтеграція знань з дисципліни; ознайомлення з основними напрямками та актуальною проблематикою філософії науки, а також, понятійним апаратом методології науки; систематизація знання щодо історико-філософського контексту філософії науки як розділу філософії; аналіз особливостей філософії та методології науки як міждисциплінарної галузі; формування культури науковця як складової частини високого рівня професіоналізму.

Компетентності загальні	Програмні результати
ЗК 1. Оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду; ЗК 2. Здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань.	ПРН 3. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших. ПРН. 11. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання.

Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку філософії науки.

Тема 3. Позитивізм – методологічна основа філософії науки.

Тема 4. Сутність наукового пізнання.

Тема 5. Сучасна філософія пізнання: основні категорії і принципи.

Тема 6. Логіка і методологія наукових досліджень.

Тема 7. Етика сучасного науковця.

Тема 8. Сучасна наукова картина світу.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90. Кількість кредитів – 3. Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 3. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.	50	50	30
ПРН. 11. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.	50	50	30
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форми оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання											
	Ведення конспекту		Опитування, участь у дискусіях		Розв'язування тестів		Виконання завдань самостійної роботи		Реферат, мультимедійна презентація		Екзамен	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 3	6	9	5	8	3	7	9	14	1	2	6	10
ПРН 11	6	9	5	8	3	7	9	14	1	2	6	10

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи з.в.о.						
	Конспект	Усне опіта участь в дискусіях	Тести	Реферат	Сам. роб.	Екзамен	Разом по темі
Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання	2	2	14	4	2	-	6
Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку філософії науки.	2	-			2	-	4
Тема 3. Позитивізм – методологічна основа філософії науки.	-	2			2	-	4
Тема 4. Аналітична філософія.	2	2			2	-	6
Тема 5. Наука в культурі та житті людини.	2	-			2	-	4
Тема 6. Динаміка науки: філософське розуміння.	-	2			2	-	4
Тема 7. Сутність наукового пізнання.	2	-			2	-	4
Тема 8. Структура наукового пізнання.	-	2			2	-	4
Тема 9. Сучасна філософія пізнання: основні категорії і принципи.	-	2			2	-	4
Тема 10. Логіка і методологія наукових досліджень.	2	2			2	-	6
Тема 11. Методи і форми наукового пізнання.	2	-			2	-	8
Тема 12. Новітні методології наукового пізнання.	2	2			2	-	6
Тема 13. Етика сучасного науковця.	2	-			2	-	4
Тема 14. Сучасна наукова картина світу.	-	-			2	-	16
Екзамен	-	-	-	-	-	20	20
Разом	18	16	14	4	28	20	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Берков В.Ф. Философия и методология науки. М., 2004. 145 с.
2. Войтов А.Г. История и философия науки. М., 2005. 321 с.
3. Добронравова І.С. Новітня філософія науки. К.: Логос, 2009. 214 с.
4. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології. Навчальний посібник зі словником 4-е видання перероблене та доповнене. К. КНТ, 2016. 396 с.
5. Кохановский В.П. Основы философии науки. Ростов-на-Дону, 2005. 384 с.
6. Кузь О.М., Чешко В. Ф. Філософія науки : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 172 с
7. Лебедева С.А. Философия науки: Учебное пособие для вузов. Изд. 5-е, перераб. и доп. М.: Академический Проект «Альма Матер», 2007. 731 с.
8. Микешина Л.А. Философия науки. Хрестоматия. М.: «Флинта», 2005. 356 с.
9. Ратніков, В.С. Основи філософії науки і філософії техніки : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2012. 291 с.
10. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки : підручник. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с.
11. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової. К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 255 с.

Допоміжні

12. Ивин, А.А. Современная философия науки. 2-е изд. Москва ; Берлин : Директ-Медиа, 2015. 838 с.
13. Гадамер Г-Г. Истина і метод. К.: Юніверс, 2000. Т.1-2.
14. Кохановский В.П. Основы философии науки: Учебное пособие для аспирантов. Ростов на Дону: Феникс, 2004.
15. Осипов И.Д.; Погодин С. Н. Философия науки: история и современность: монография. Санкт-Петербург: ПОЛИТЕХ-ПРЕСС, 2020, 412 с.
16. Степин В.С. Синергетика и системный анализ. Синергетическая парадигма. Когнитивно-коммуникативные стратегии современного научного познания. М.: Прогресс-Традиция, 2004.
17. Уткин А.И. Глобализация: процесс и осмысление. М.: «Логос», 2001.
18. Філософія науки (методи та форми наукового пізнання) : навч. посіб. для самост. роботи / А.О. Осипов ; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. Дніпропетровськ : Дніпропетр. ун-т ім. А. Нобеля, 2014. 195 с.
19. Pona Yasnolob, Oleg Gorb, Olena Kalashnyk, Serhii Shejko, Svitlana Pysarenko, Olena Mykhailova (2018). The formation of the efficient system of ecological enterprise. Journal of Environmental Management and Tourism. Volume IX, Issue 5 (29) Fall 2018. [Scopus].
20. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Development of entrepreneurship in the context of civilizational dynamics. Humanities and Social Sciences. Publishing House of Rzeszow University of Technology. Poland. vol. XXV, 27 (1/2020). P. 77–85.
21. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Possibilities of resolving the dilemma «power – knowledge» in the process of the civil society formation in Ukraine. Humanities and Social Sciences. Publishing House of Rzeszow University of Technology. Poland. vol. XXV, 27 (3/2020). P. 129–137.
22. Шейко С.В., Колодій О.С., Кальян С.Є. Особливості вирішення суперечності «влада – освіта» в умовах формування громадянського суспільства в Україні. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва : колективна монографія; за ред. О.В. Калашник, Х.З. Махмудова, І.О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Аструя», 2020. С. 302–309.
23. Шейко С.В., Колодій О.С., Ільченко А.М. Філософсько-теоретичні підстави концепції життєвої освіти. Філософські обрії: Наук.-теорет. журн. Ін-т філософії Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 44. К.; Полтава, 2020. С. 133-143.
24. Шейко С.В., Колодій О.С. Проблема визначення категорії «ризик» (філософсько-економічний аналіз). Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали II Міжнар. наук. – практ. конф., присвяченої 100-річчю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 23 квітня 2020 р.) / за ред. Плаксієнка В. Я., Пилипенко К. А. Полтава : Видавництво ПП «Аструя», 2020. С. 255–258.
25. Добронравова І.С. Філософія науки. Київ, 2002. URL: www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html
26. Кузьменко Г.Н. Філософія і методологія науки. М., 2014. URL: http://stud.com.ua/29014/filosofiya/filosofiya_i_metodologiya_nauki
27. Социальная философия науки. Идеи и дискуссии: монография / Научн. ред. и сост. И.Т. Касавина, Т.Д. Соколовой. Москва: Изд-во «Русское общество истории и философии наук», 2018. 254 с. URL: [http://rshps.ru/books/social-philosophy-of-science\(2018\).pdf](http://rshps.ru/books/social-philosophy-of-science(2018).pdf)
28. Пронський В.М. Філософія науки: Конспект лекцій для аспірантів, здобувачів і магістрів. К.: НТУУ «КПІ», 2006. 58 с. URL: <http://www.twirpx.com/file/362423/>
29. Філософія та методологія наукового пізнання: колективна монографія / За ред. проф. Юрія Вільчинського. К.: КНЕУ, 2013. № 2. С. 205. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukaf_2013_2_25